

Prof. dr hab. Sławomir Buryła

Olsztyn, 22.11. 2021

Wydział Polonistyki

Uniwersytet Warszawski

**Recenzja dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego
dr Kingi Piotrowiak-Junkiart oraz ocena monografii *Od idylli do ironii.
Literatura węgierska wobec Zagłady w latach 1944–1948***

Dorobek i aktywność naukowa

Kinga Piotrowiak-Junkiart w 2006 roku na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu obroniła pracę magisterską pt. *Miasto w poezji emigracyjnej. Brodski – Venclova – Miłosz*, powstałą pod kierunkiem prof. Piotra Śliwińskiego. W tym samym roku została absolwentką Międzyuczelnianych Indywidualnych Studiów Humanistycznych Akademia „Artes Liberales”. W 2011 roku Piotrowiak-Junkiart na Wydziale Neofilologii UAM obroniła pracę magisterską o recepcji prozy Imre Kertrésza w prasie węgierskiej (promotorem była dr hab. Ilona Kounty). Rok później Piotrowiak-Junkiart obroniła w Instytucie Badań Literackich PAN w Warszawie dysertację napisaną pod kierunkiem dr hab. Ewy Szary-Matywieckiej (*Świadomość zwrócona przeciw sobie samej. Niszczące doświadczenie Auschwitz w twórczości Imre Kertésza*). Stanie się ona podstawą dla publikacji *Świadomość zwrócona przeciwko sobie samej. Imre Kertész wobec Zagłady* (wydawnictwo IBL PAN, Warszawa 2014).

W 2013 roku dr Piotrowiak-Junkiart rozpoczęła pracę jako starszy wykładowca, a rok później jako adiunkt w Zakładzie Hungarystyki, w Instytucie Językoznawstwa

Wydziału Neofilologii UAM. Od początku 2020 roku dr Piotrowiak-Junkiert pracuje na stanowisku adiunkta w Zakładzie Filologii Węgierskiej i Fińskiej w Instytucie Lingwistyki Stosowanej na Wydziale Neofilologii UAM.

Książka Kingi Piotrowiak-Junkiert pt. *Świadomość zwrócona przeciwko sobie samej* wydana w prestiżowej oficynie IBL PAN traktuje o recepcji utworów Noblisty na Węgrzech, na Zachodzie i w Polsce. Jej autorka skrupulatnie tropi asocjacje między dziełem Kertésza a dwudziestowiecznymi przedstawicielami niemieckojęzycznej poezji i prozy. W centrum namysłu badaczka umieszcza między innymi kategorie tożsamości, podmiotowości (część I *Świadomość ofiary wobec obozowego doświadczenia granicznego*) oraz problematykę zapisu konfrontowanego z doświadczeniem Szoa (część II *Tekstowy świat wobec Zagłady*). Habilitantka sporo uwagi poświęca – fundamentalnemu dla Kertésza – pojęciu losu. Omawia je ze znanstwem, swobodnie poruszając się zarówno w dorobku artystycznym autora *Losu utraconego*, jak i w dostępnych opracowaniach naukowych dotyczących Holokaustu.

Monografia Piotrowiak-Junkiert – co warto zaakcentować – została zauważona i dobrze przyjęta w środowisku literaturoznawczym (o czym świadczą choćby zamieszczone w czasopismach recenzje naukowe). Przy okazji dodajmy, że jej dorobek naukowy przed obroną rozprawy doktorskiej obejmuje kilkanaście publikacji (m.in. artykuły w tomach zbiorowych opublikowanych przez wydawnictwo IBL PAN).

W głównym nurcie swoich zainteresowań naukowych dr Piotrowiak-Junkiert umieszcza literaturę węgierską wobec Zagłady, współczesną literaturę polską drugiej połowy XX wieku. Zajmuje ją też dyskurs postkolonialny w Europie Środkowo-Wschodniej.

Do prozy i postaci Noblisty – głównego bohatera rozprawy doktorskiej – Piotrowiak-Junkiert powróci jeszcze co najmniej trzy razy: w biogramie-portrecie pt. *Imre Kertész (1929–2016)* („Zagłada Żydów” 2016, nr 12), tekście *Medalion (poświęcone Imre Kertészowi)* („Narracje o Zagładzie” 2016, nr 2), przekładzie *Ostatniej gospody*.

Podoktorski dorobek naukowy Piotrowiak-Junkiert jest zadowalający – nawet jeśli pamiętać, że w ogólnej liczbie publikacji wykazanych przez habilitantkę zostało

policzonych kilka takich, które później weszły w skład monografii *Od idylli do ironii* (np. *Zwierzęce idylle. O „Razglednicach” Miklósa Radnótiego*, „Narracje o Zagładzie” 2017, nr 3; *Surrealna Zagłada. Wokół „Egy halott álmaiból” Stefánii Mándy. Perspektywa genderowa w węgierskiej poezji o Zagładzie*, „Narracje o Zagładzie” 2019, nr 5).

Wiele szkiców dr Piotrowiak-Junkiert ukazało się w ważnych periodykach oraz tomach zbiorowych. Należy wyróżnić przede wszystkim te zamieszczone w renomowanych czasopismach: *Kronikarz spóźnionej wojny. „Woń człowieka” Ernő Szépa* („Slavia Occidentalis” 2015, vol. 72, nr 2); *Ormiańskie nagrobki. Poezja Sándora Kányádiego wobec transformacji* („Porównania. Czasopismo poświęcone zagadnieniom komparatystyki literackiej oraz studiom interdyscyplinarnym” 2014, vol. 15); *Pisanie Zagłady w literaturze węgierskiej po 1989 roku. Casus Mihályja Kornisa* („Porównania. Czasopismo poświęcone zagadnieniom komparatystyki literackiej oraz studiom interdyscyplinarnym” 2014, vol. 14). Dodajmy do tego teksty opublikowane w dwóch znaczących periodykach – „Zagładzie Żydów” (*Stan badań nad Zagładą na Węgrzech*, „Zagłada Żydów” 2016, nr 12; *Wokół „Syna Szawła”, „Zagłada Żydów”* 2016, nr 12), „Poznańskich Studiach Polonistycznych” (*Pieśni rozpaczy w czasach pogardy. Wokół cyklu poetyckiego „Márciustól márciusig” Istvána Vasa*, „Poznańskie Studia Polonistyczne” 2019, nr 17); „Przestrzeni Teorii” (*O murze, którym była rzeka. „Lament nad Dunajem” Mihályja Kornisa*, „Przestrzenie Teorii” 2015, nr 24). Ten ostatni artykuł jest dwukrotnie wykazany przez habilitantkę, dwukrotnie policzony (oprócz czasopisma pojawia się jako część książki zbiorowej *Dyskurs postkolonialny we współczesnej literaturze i kulturze Europy Środkowo-Wschodniej*, red. B. Bakula [i in.] Poznań 2015).

Osobny fragment dorobku dr Piotrowiak-Junkiert stanowi praktyka przekładu. Wymieńmy najbardziej znaczące dokonania badaczki w tej dziedzinie. Wśród nich są trzy książki dotyczące tematów żydowskich: Imre Kertész, *Ostatnia gospoda. Zapiski 2001–2009* (Warszawa 2016); Zoltán Halasi, *Droga do pustego nieba. Nisza* (Warszawa 2017); Géza Röhrig, *Oskubana papuga Rebego. Zmyślone opowieści chasydzkie* (Kraków 2016). Należy też przywołać (liczniejsze) przekłady artykułów naukowych, wśród których znajdziemy trzy zamieszczone w tomie *Awangarda*

teatralna w Europie Środkowo-Wschodniej. Wybór tekstów źródłowych, (red. E. Guderian-Czaplińska, M. Leyko, Warszawa 2018). Są to: Zoltán Imre, *(Re)wizje. Eksperymenty węgierskiej awangardy*; Ödön Palasovszky, Iván Hevesy, *Manifest 1922*; László Nagy-Moholy, *Teatr totalny teatrem przyszłości*. Przywołajmy też znaczący szkic Á. Heller, *Holocaust jako kultura. Trzy wykłady I. Kertésza*, „Pamiętnik Literacki” 2010, nr 4. Każdy, kto zajmował się przekładem, wie, jak bardzo czasochłonne jest to zajęcie.

Zainteresowanie dr Piotrkowiak-Junkiart współczesną literaturą polską (zwłaszcza najnowszą) poświadczają ciekawe szkice o poezji Julii Hartwig (*Dwie ryciny z wielorybem: Julia Hartwig i Mihály Babits. Esej oceaniczny* [w:] *Pochwała istnienia: studia o twórczości Julii Hartwig*, red. B. Kulesza-Gulczyńska, E. Winiecka, Poznań 2015); Piotra Matywieckiego (*Antybukolika z krową. O wierszu „W kotlinie”* [w:] *Scalane okładki. Szkice o twórczości Piotra Matywieckiego*); Anki Grupińskiej (*Rozmowa jako aproksymacja. Wokół narracji losu Anki Grupińskiej i Jánosa Kőbányaiego*, „Czas Kultury” 2014, nr 4).

Patrząc holistycznie na dorobek naukowy dr Piotrkowiak-Junkiart – mając też w pamięci czas, jaki upłynął od momentu obrony dysertacji – trzeba podkreślić fakt stałego i dynamicznego rozwoju poznańskiej hungarystki. Regularnie zamieszcza ona szkice na łamach periodyków i prac zbiorowych, dodatkowo znajdując czas na tłumaczenia z języka węgierskiego.

Habilitantka brała udział w licznych konferencjach naukowych. Oprócz rodzimej uczelni wygłaszała referaty w wiodących ośrodkach naukowych – Instytucie Badań Literackich PAN, Uniwersytecie Warszawskim, Uniwersytecie Jagiellońskim, Uniwersytecie Wiedeńskim, Uniwersytecie Wrocławskim, Uniwersytecie Kościoła Reformowanego w Budapeszcie, Uniwersytecie w Zagrzebiu.

Imponująco prezentuje się zaangażowanie dr Piotrkowiak-Junkiart w realizację projektów grantowych. Jak wynika z przedłożonej dokumentacji, kierowała ona projektem grantowym *Geopoetyka* (NPRH 21H 11 0010 80) realizowanym w Instytucie Badań Literackich PAN. Była też członkinią międzynarodowego grantu *Dyskurs postkolonialny w Europie Środkowo-Wschodniej 1991–2011* (NPRH 12H 11 0018 80) kierowanego przez prof. Bogusława Bakułę. Rezultatem zaangażowania w

pracę nad projektem są dwa artykuły: „*Ormiańskie nagrobki*”. *Poezja Sándora Kányádiego wobec transformacji* oraz *Strategie postkolonialne w literaturze węgierskiej po 1989 roku* (w tomie *Dyskurs postkolonialny we współczesnej literaturze i kulturze Europy Środkowo-Wschodniej*, red. B. Bakula [i in.] Poznań 2015). Habilitantka była również członkinią oraz wykonawczynią w grantie *Romantyzm środkowoeuropejski w perspektywie postkolonialnej* (NPRH 12H 12 0058 81) kierowanym przez prof. Michała Kuziaka. Uczestniczyła też w projekcie międzynarodowym pt. *Perspectives of V4. Translation Studies* (realizowanym na Uniwersytecie im. Karola w Pradze).

Na koniec dodajmy, że Piotrowiak-Junkiert zredagowała dwie publikacje zbiorowe: *Dyskurs postkolonialny we współczesnej literaturze i kulturze Europy Środkowo-Wschodniej. Polska, Ukraina, Węgry, Słowacja* (red. B. Bakula, D. Dabert, E. Kledzik, R. Kupidura, K. Piotrowiak-Junkiert, Poznań 2015) oraz *A hungarológia ma nyelvészet, kultúra és oktatás Hungarologia dzisiaj. Językoznawstwo, kultura i dydaktyka* (red. I. Koutny, K. Piotrowiak-Junkiert, Sz. Németh, P. Kornatowski, Poznań 2017).

Dorobek dydaktyczny i dorobek organizacyjny

Dr Piotrowiak-Junkiert wypromowała 19 licencjatów i 5 magistrantów. Od października 2020 roku jest ona członkinią Zespołu Doradczego kierunku filologia specjalności ugrofinistyka – filologia węgierska, a od roku 2021 zasiada w radzie programowej kierunku filologie regionów. Warto zaakcentować ten fakt, bowiem proces przygotowywania projektów i koncepcji kierunku studiów, specjalizacji jest bardzo czasochłonny. Tym bardziej zatem należy docenić dużą aktywność habilitantki w tym obszarze.

Mówiąc o dorobku dydaktycznym warto odnotować, że Piotrowiak-Junkiert jest promotorką pomocniczą dysertacji powstającej pod kierunkiem prof. Katarzyny Kuczyńskiej-Koschany. Jest to jeden z przejawów jej ścisłej współpracy z Wydziałem

Filologii Polskiej i Klasycznej. W ramach tej współpracy habilitantka uczestniczyła w spotkaniach między innymi Koła Kultury Żydowskiej.

Dr Piotrowiak-Junkiert jest przewodniczącą zachodniego oddziału Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury. Od 2012 roku jest też członkinią redakcji poznańskiego pisma komparatystycznego „Porównania”, od 2020 „Narracji o Zagładzie” – śląskiego rocznika zajmującego się tematyką Holocaustu.

Habilitantka bierze czynny udział w popularyzacji nauki. Przez kilka lat regularnie uczestniczyła w Festiwalu Nauki i Sztuki w Poznaniu (2016, 2017, 2018, 2019). Nie można nie wspomnieć o jej zaangażowaniu we współpracę z Centrum Kultury Zamek w Poznaniu, Domem Literatury w Łodzi, Stowarzyszeniem „Miasteczko Poznań” oraz Biblioteką im. Raczyńskich w Poznaniu. Dr Piotrowiak-Junkiert prowadziła w tych instytucjach spotkania autorskie oraz panele dyskusyjne. Jest to podziwu godna aktywność, doskonale dopełniająca jej zainteresowania badawcze. Listę działalności organizacyjnej dr Piotrowiak-Junkiert trzeba uzupełnić o członkostwo w pięciu komitetach konferencyjnych oraz pracach nad przygotowaniem i koordynacją kilku wykładów gościnnych wygłaszanych dla studentów hungarystyki w Poznaniu.

Ocena monografii *Od idylli do ironii. Literatura węgierska wobec Zagłady w latach 1944–1948*

Rozprawa pt. *Od idylli do ironii* opublikowana w 2020 roku składa się z ośmiu rozdziałów. Monografia zawiera teksty dwojakiego rodzaju. Do pierwszej grupy należy rozdział zatytułowany *Czarne plony. „Kwestia żydowska” na Węgrzech w przededniu II wojny światowej*. W drugiej grupie znajduje się siedem pozostałych: *Prostytutka, więźniarka czy święta? Eksperyment socjograficzny w narracji kobiecej o Zagładzie na przykładzie „Szabaduló asszonyok. A szabadság első 24 órája” Teréz Rudnóy; Zwierzęce idylle. „Razglednicák” Miklósa Radnótiego; Kronikarz spóźnionej wojny. „Emberszag” Ernő Szépa; Pieśni rozpaczycy w czasach pogardy. Wokół „Ostromnapló” i cyklu poetyckiego „Márciustól márciusig” Istvána Vasa; Surrealna*

Zagłada. „Egy halott álmaiból” Stefánii Mándy w perspektywie gender; „Pozwoliłabym się pocałować, żeby tylko nas nie zabijali”. Diarystyka gettowa Évy Heyman i Anny Dévényi Sándorné; István Örkény. *Artysta w Zakolu Śmierci*.

Rozdział *Czarne plony* nakreślają tło społeczno-polityczne, rekonstruują kontekst historyczny, jaki trzeba uwzględnić przy problematyce eksterminacji węgierskich Żydów. Zawiera niezbędne informacje dla czytelnika polskiego. Są to bowiem sprawy słabo rozpoznane nawet w gronie osób zajmujących się Zagładą.

Książka Piotrowiak-Junkiert omawia tematykę Holokaustu w literaturze węgiersko-żydowskiej w pierwszych kilku latach powojennych. Tak jak w przypadku Polski i innych krajów formującego się bloku komunistycznego, rok 1948, 1949 to moment, kiedy cenzura staje się coraz bardziej represyjna a rozmowa o trudnych tematach z nieodległej przeszłości – niemożliwa. W przekrojowym artykule *Stan badań nad Zagładą na Węgrzech* („Zagłada Żydów” 2016, nr 12) Piotrowiak-Junkiert uzupełnia tę perspektywę o literaturę czasów najnowszych, ale też lat 70. (choćby proza Kertésza).

Uzupełnienie i rozwinięcie problemów podjętych w monografii *Od idylli do ironii* stanowią artykuły Piotrowiak-Junkiert zamieszczone w książkach zbiorowych i czasopismach. Należy wyróżnić dwa zespoły tekstów. Pierwszy gromadzi ujęcia syntetyczne: *Literatura węgierska wobec Zagłady. Wokół kanonu*, „Narracje o Zagładzie” 2015, nr 1; *Stan badań nad Zagładą na Węgrzech*, „Zagłada Żydów” 2016, nr 12. Drugi zbiór to analizy twórczości konkretnych autorów: *Pisanie Zagłady w literaturze węgierskiej po 1989 roku. Casus Mihály Kornisa*, „Porównania” 2014, nr 14; przywoływany już tekst *O murze, którym była rzeka. „Lament nad Dunajem” Mihály Kornisa*, „Przestrzenie Teorii” 2015, nr 24; *Nic straszniejszego niż same liczby. Poezja Andrása Mezei wobec Shoah* [w:] *Lengyel-Magyar Hungarológiai Kutatások (Polsko-Węgierskie Badania Hungarologiczne)*, red. G. Bubak L. Nagy Kálmán, Sz. Tatrai, Kraków 2018; *Nothing worse than only numbers. The Poetry of András Mezei on Shoah* [w:] *The Thing. Conceptual and cultural aspects*, red. T. Dobrzyńska, R. Kuncheva, Warszawa – Sofia 2018.

Od idylli do ironii nie jest z pewnością pracą opartą na ekspansywnym wykorzystaniu nowych metodologii. Habilitantka w umiarkowany, rozważny sposób

sięga po narzędzia charakterystyczne dla *holocaust studies* oraz krytyki feministycznej. W tej rozprawie aplikowania metodologii feministycznej i postkolonialnej do analizy dzieł o Zagładzie upatrywałbym jednej z zalet recenzowanej monografii. Takie podejście autorki sprawia, że – z jednej strony – zachowana jest szczególność materiału źródłowego, a – z drugiej – daje szansę pogłębienia refleksji intelektualnej nad tekstem literackim.

Piotrowiak-Junkiert w swojej monografii wybiera lekturę filologiczną, wzbogaconą o wiedzę z dziejów recepcji dzieła. Badaczka skrupulatnie śledzi – niezbyt bogatą zresztą – historię odbioru. Niezbyt bogatą, gdyż na Węgrzech – jak przekonuje Piotrowiak-Junkiert – tematyka Holocaust – nawet dwie dekady po transformacji ustrojowej – była problemem tabu. Krótki czas 1944–1948 (analogicznie jak w Polsce) – to momentem, kiedy wolno było jeszcze publikować o Szoa, kiedy komunistyczna cenzura nie zablokowała jeszcze piśmiennictwa wojny i okupacji (w tym także Zagłady).

Trzeba zgodzić się z rekapitulacją recenzenta wydawniczego, że *Od idylli do ironii* jest publikacją prekursorską, omawiającą zagadnienia Zagłady w prozie, poezji i zapisach autobiograficznych. Z punktu widzenia polskiego czytelnika trudno przecenić wartość poznawczą *Od idylli do ironii*. Nie było w Polsce dotychczas takiej publikacji. Co więcej, nie ma ona też swojego odpowiednika na Węgrzech. Tym większe uznanie należy się habilitantce.

Jak słusznie zauważa Piotrowiak-Junkiert, między literaturą polską (oraz innymi literaturami) o Zagładzie a węgierską zachodzi ciekawa korelacja: „Skłonność do popisów erudycyjnych i stylistycznych, a także do śmiałych wyborów genologicznych i rytmicznych jest wspólnym mianownikiem książek, które postanowiłam szerzej omówić w niniejszej monografii. Ta cecha twórczości pisarzy żydowskich na Węgrzech stawia prezentowaną literaturę w kontrze do pierwszych dzieł podnoszących temat Zagłady, napisanych w innych językach, a przede wszystkim każe zrewidować ustalenia badaczy, wyraźnie wskazujących na preferowanie w pierwszej fazie pisarstwa poświęconego Zagładzie ściśle określonych gatunków, przede wszystkim dziennika, relacji i reportażu” (s. 20–21). Jeśli proza polska – poza nielicznymi wyjątkami, jak *Szpital Przemienienia* Stanisława Lema czy

Czarny potok Leopolda Buczkowskiego – wychodzi od poetyki dokumentu, świadectwa a po roku 1989 zmierza w stronę przełamania realistycznej konwencji, to ta węgierska rozpoczyna właśnie od gry z kategorią stosowności. Rodzi się pytanie, na ile użycie „niestosownych” konwencji przez pisarzy węgierskich jest efektem poszukiwań formy, a na ile koniecznym dziedzictwem, spadkiem po poetyka, w obrębie których wypowiadali się oni przed wojną.

Kompozycja *Od idylli do ironii* dobrze oddaje spektrum różnych sposobów mierzenia się z doświadczeniem granicznym. Dr Piotrowiak-Junkiert zarysowuje tym samym mapę artystycznych artykulacji Holokaustu w poezji, prozie i tekstach wspomnieniowych. Każdy z siedmiu rozdziałów odsłania nieco inny komponent owej mapy. Chodzi zarówno o kwestie tematów (lagry, getta, obozy pracy, strona aryjska), jak i języka ekspresji (różnorodne tradycje gatunkowe oraz stylistyczne – np. surrealizm).

W autoreferacie habilitantka stwierdza: „Pisarze ocalali z Zagłady relacjonowali swoje przeżycia dokładnie tym językiem, którym posługiwali się przed wojną, stworzyli tym samym korpus dzieł przełamujących granice powojennego *decorum*, bo mówiących o żydowskim doświadczeniu w sposób, z pozoru, nieadekwatny do podejmowanego tematu. Nazywam tę strategię **detabuizacją Zagłady** [podkr. autorki], która polegała przede wszystkim na wybieraniu gatunków czy estetyk kontrowersyjnych, takich jak idylla, groteska lub komizm, co miało skutkować wytrąceniem z przyzwyczajęń i oczekiwań odbiorczych. Książki te miały zaskakiwać, szokować, a przez to, bez wątpienia, zwracać uwagę na podejmowany temat”. W najwcześniejszych świadectwach Zagłady – utrwalonych niekiedy jeszcze w trakcie trwania działań zbrojnych albo krótko po ich ukończeniu – dochodzi do głosu perspektywa antyrealistyczna.

Zacytujmy konkluzję *Od idylli do ironii* dr Piotrowiak-Junkiert: „Autorów prac interpretowanych w tej monografii łączy wspólnota literackiego eksperymentu, próby opisania przeżyć »nowym językiem« dowodzącym ich wiary w moc literatury, ale nie przekroczenie horyzontu genologicznego czy formalnego jest najważniejsze, lecz przestrzeń etycznego i światopoglądowego rozliczenia. Jednym z podstawowych narzędzi pracy pamięci (z punktu widzenia społeczeństwa i polityki) jest literatura i

zajmująca się nią nauka, czyli prace kulturoznawcze (w tym literaturoznawstwo)” (s. 264). Powyższa rekapitulacja wyraźnie określa etyczny punkt widzenia, jaki przyjmują twórcy węgierscy konfrontujący się z Zagładą. Ich eksperymentalne zabiegi mają zatem swoje ograniczenia. Wyznacza je staromodna, ale jakże znacząca w przypadku piśmiennictwa o Holokauście, kategoria prawdy. Także i w tej sferze literatura węgierska spotyka się z polską – świadomość odpowiedzialności za słowo dominuje nawet w perspektywie antyrealistycznej.

Autoreferat przygotowany przez dr Piotrowiak-Junkiart ma jeden mankament – opisuje tylko genezę i koncepcję monografii *Od idylli do ironii*. Nie znajdziemy w nim informacji o postępach i kierunkach rozwoju habilitantki, głównych nurtach badawczych i powiązania ich z charakterem publikacji, przełożeniem na projekty grantowe i aktywność na konferencjach naukowych. Wszystkie te kwestie winien przedstawiać dobrze sproblematyzowany autoreferat.

Konkluzja

Konkludując, przedłożony do recenzji dorobek naukowy, organizacyjny i dydaktyczny wystawia dr Kindze Piotrowiak-Junkiart bardzo dobre świadectwo. Po rozpatrzeniu przesłanych do recenzji materiałów stwierdzam, że dr Piotrowiak-Junkiart spełnia wszystkie wymagania stawiane przez ustawodawcę osobom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie literaturoznawstwo.

